

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ПРЕДСТАВИТЕЛНИТЕ ИСКОВЕ ЗА ЗАЩИТА НА КОЛЕКТИВНИТЕ ИНТЕРЕСИ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1	<p>„Сдружение за правна помощ на потребителите“ гр. Пловдив</p> <p>/получено по електронна поща в дирекция „Политика на потребителите“, Министерство на икономиката и индустрията, вх. № 92-00-1030/30.09/</p>	<p>Направено е предложение за отпадане на изискването в чл. 10, ал. 1 от законопроекта съгласно което, съдът извършва служебна проверка относно възможностите на квалифицираната организация, предявила иска, сериозно и добросъвестно да защити увредения интерес и да понесе тежестите, свързани с водене на делото, включително разноските.</p>	Приета	
2	<p>Адвокат Делян Джуров</p> <p>/получено по електронна поща в дирекция</p>	<p>1. Предлага, правилото на чл. 12, ал. 6 от законопроекта, което предвижда представителните искове за преустановяване или забрана на практики, които са в нарушение на колективните интереси на потребителите по глава четвърта да се разглеждат с необходимата процесуална бързина по реда глава XXV „Бързо производство“ на ГПК да отпадне.</p>	1. Не приема предложението.	1. Не е достатъчно препращане към разпоредбите на глава XXXIII “Производството по колективни искове“ на ГПК. Съгласно изискването на Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2020 година относно представителните искове за

<p>„Политика на потребителите“, Министерство на икономиката и индустрията, вх. № 94-Д-298/03.10.2022/</p>	<p>Предлага се тези искове да се разглеждат по реда на глава XXXIII “Производството по колективни искове“ на ГПК.</p>	<p>защита на колективните интереси на потребителите, държавите-членки гарантират, че на равнището на Европейския съюз и на национално равнище, потребителите във всички държави-членки разполагат с процесуален механизъм за представителни искове за налагане на мерки за преустановяване или забрана и на мерки за обезщетение, който да отговаря на нейните изисквания. Директива (ЕС) 2020/1828 няма за цел да заменя съществуващите национални процесуални механизми за защита на колективните или индивидуалните интереси на потребителите, но изисква държавите членки да създадат поне един национален процесуален механизъм за представителни искове, който съответства на разпоредбите на директивата.</p> <p>Разпоредбите на глава XXXIII “Производството по колективни искове“ на ГПК не съответстват изцяло на разпоредбите на Директива (ЕС) 2020/1828, поради което е необходимо създаване на нов механизъм, който да отговаря напълно на изискванията на Директива (ЕС) 2020/1828.</p> <p>Проектът на закон има за цел създаване на механизъм за предявяване на представителни искове, който да съответства на разпоредбите на Директива</p>
---	---	--

			(ЕС) 2020/1828. Разпоредбите на проекта на закон нямат за цел да заменят съществуващия ред за разглеждане на колективни иски по глава XXXIII "Производството по колективни иски" на ГПК, който ще продължи да се прилага за колективни иски, образувани по реда на глава XXXIII на ГПК.
	2. Същевременно се предлага, с цел постигане на процесуална бързина по глава четвърта от законопроекта, да бъдат уредени по-кратки процесуални срокове или други механизми за ускоряване на производствата по исковите за обезщетение за вреди.	2. Не приема предложението.	2. С цел постигане на процесуална бързина, в проекта на закон е предвидено представителните иски по глава четвърта „Представителен иск за преустановяване или забрана на практики, които са в нарушение на колективните интереси на потребителите“ да се разглеждат по реда глава XXV „Бързо производство“ на ГПК.
	3. Предлага се да отпадне § 11 от проекта на закон, който предвижда изменение на чл. 310, ал. 1, т. 4 от Гражданския процесуален кодекс, съгласно което по реда на глава XXV „Бързото производство“ се разглеждат иски за преустановяване или забрана на нарушения по Закона за представителните иски за защита на колективните интереси на потребителите.	3. Не приема предложението.	3. Предвид на това, че Закона за представителните иски за защита на колективните интереси на потребителите ще регламентира представителните иски за преустановяване или забрана на практики, които са в нарушение на колективните интереси на потребителите и за обезщетение за вреди на колективните интереси на потребителите, които в момента са регламентирани в Закона за защита на потребителите е необходимо да бъде направена тази техническа промяна, с цел привеждане в съответствие с новата нормативна уредба. Отмяната на разпоредбите в Закона за защита на потребителите налагат промяна и в

			разпоредбата на чл. 310, ал. 1, т.4, която препраща към Закона за защита на потребителите.
	4. Предлага се в глава пета „Представителен иск за обезщетение за вреди на колективните интереси на потребителите“ от проекта на закон да се включи изрично правило, което да предвижда, че по неуредени въпроси по този закон се прилага глава XXXIII “Производството по колективни иски” на ГПК. Това би дало възможност от тази глава да отпадат разпоредби, които дублират нормативната уредба по глава XXXIII “Производството по колективни иски” на ГПК.	4. Не приема предложението.	4. В § 2 от Допълнителните разпоредби на проекта на Закон за представителните иски за защита на колективните интереси на потребителите е предвидено, че за неуредените въпроси по този закон се прилагат разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс. Производството във връзка с предявяването на представителен иск за обезщетение за вреди на колективните интереси на потребителите по проекта на Закон за представителните иски за защита на колективните интереси на потребителите има свои специфики, които произтичат от изискванията на Директива (ЕС) 2020/1828, които се различават от реда, предвиден по глава XXXIII “Производството по колективни иски” на ГПК, поради което не би могло да се направи изцяло препращане към ГПК.
	5. Предлага се в глава пета „Представителен иск за обезщетение за вреди на колективните интереси на	5. Не приема предложението	5. Проектът на закон създава кохерентен механизъм за производства по

	потребителите“ от проекта на закон да се запазят всички правила, които надграждат общата уредба по глава XXXIII “Производството по колективни искове“ на ГПК във връзка с направеното предложение в т. 4.	то.	представителни искове за преустановяване и/или нарушения на практики и за обезщетение за вреди на колективните интереси на потребителите. Не е удачно, разпоредбите за тези производства да бъдат разхвърляни в различни правни текстове.
	6. Предлага се, като оптимален вариант с оглед направените предложения по глава четвърта и глава пета от проекта на закон, относно препращането към правилата на глава XXXIII “Производството по колективни искове“ на ГПК, да се включи правило в глава трета „Предявяване на представителни искове за защита на колективните интереси на потребителите“ от проекта на закон, съгласно което за неуредени въпроси по Закона за представителните искове за защита на колективните интереси на потребителите се прилага съдопроизводствения ред по реда на глава XXXIII “Производството по колективни искове“ на ГПК.	6. Приема частично.	6. В § 2 от Допълнителните разпоредби на проекта на Закон е направено препращане към ГПК. Съгласно §2 от Допълнителните разпоредби за неуредените въпроси по този закон се прилагат разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс.
	7. Предлага се правилото предвидено в чл. 12, ал. 3 на законопроекта, съгласно което обжалването на решението пред въззивна инстанция не спира изпълнението на решението, освен ако съдът постанови друго да заличено.	7. Приета	
	8. Препоръчва да има по-детайлно уреждане на въпросите за съотношението между висящите производства по индивидуалните искове и представителните искове.	8. Не приема предложението то.	8. Не е необходимо уреждане на съотношението между висящите производства по индивидуалните искове на потребители и представителните искове за защита на колективните интереси на потребителите, предвид на това, че проекта на закон не регламентира индивидуалните искове.

		<p>9. Предлага в разпоредбата на чл. 23, ал. 1 от законопроекта да се предвиди, че постановеното решение е задължително за всеки друг съд.</p> <p>10. Предлага да се прецени на кой орган е оправдано да бъде предоставена компетентност за установяване на административни нарушения и налагането на съответните санкции.</p>	<p>9. Не приема предложението.</p> <p>10. Не приема предложението.</p>	<p>9. Разпоредбата на чл. 23, ал. 1 от проекта на закон е съобразено изцяло с текста на чл. 15 от Директива (ЕС) 2020/1828, съгласно, който: <i>„Държавите членки гарантират, че окончателното решение на съд или административен орган на която и да е държава членка относно извършено нарушение, което уврежда колективните интереси на потребителите, може да се използва от всички страни като доказателство, в контекста на всеки друг иск за налагане на мерки за обезщетение срещу същия търговец за същата практика, пред съдилищата или административните органи на тези държави членки, в съответствие с националното право по отношение на преценката на доказателствата.“</i></p> <p>10. Установяването на нарушенията съгласно проекта на закон е предоставяно на съда, каквато и е сегашната практика. Установяване на нарушенията и налагане на санкции ще се извършва по Закона за съдебната власт.</p>
--	--	--	--	--

3	<p>„Електрохолд България ЕООД“ /получено чрез портала за обществени консултации и заведено с вх. № 26-Е-331/06.10.20 22 г.</p>	<p>1. Предлага се в чл. 5, т. 15 от проектозакона да отпаднат: - чл. 21, т. 7, т. 19а, т. 24 и т. 26 – тъй като посочените разпоредби не установяват права на потребителите, а правомощия на Комисията за енергийно и водно регулиране; - чл. 35, ал. 2 и чл. 90 – тъй като нямат пряка връзка с установени права на потребителите, а се отнасят до регулиране на лицензираните дружества в сектора и - чл. 22, ал. 8 и чл. 38, ал. 7 – посочени са, но тези разпоредби не съществуват в Закона за енергетиката.</p>	1. Приета	
		<p>2. Законопроектът следва да бъде придружен с таблица на съответствието между разпоредби на правото на ЕС и кореспондиращите му разпоредби от българското законодателство.</p> <p>3. Предлага се да се направят изменения в разпоредбата на чл. 12, ал. 3 от Законопроекта, съгласно която Решението на съда подлежи на въззивно и касационно обжалване, независимо от предпоставките по чл. 280, ал. 1 от ГПК и обжалването на решението пред въззивна инстанция не спира изпълнението му, освен ако съдът постанови друго, тъй като разпоредбата е непълна и влиза в неясна колизия с ГПК.</p> <p>4. Предлага се да се направят изменения в разпоредбата на чл. 12, ал. 5 от Законопроекта, с мотив, че разпоредбата противоречи на принципа на разпределяне на доказателствената тежест в процеса и създава предпоставки за преимущество на една от страните.</p>	<p>2. Приета</p> <p>3. Приета</p> <p>4. Не приема предложението.</p>	<p>4. Предложението противоречи на чл. 8, параграф 3 от Директива (ЕС) 2020/1828, съгласно, който: „3. За да може компетентната структура да поиска налагането на мярка за преустановяване или забрана, индивидуалните потребители не са</p>

	<p>5. Предлага се задължението за търговеца заложено в чл. 13 на проектозакона – задължението за информиране на заинтересованите от представителния иск за обезщетение на колективните интереси на потребителите за всяко влязло в сила съдебно решение за преустановяване или забрана на практика, съставляваща нарушение по чл. 5., да отпадне.</p> <p>6. Предлага се дефиницията за нарушение по чл. 5 от законопроекта да се конкретизира, тъй като в този вид е разписана твърде общо и създава предпоставки за разширително тълкуване.</p>	<p>5. Не приема предложението то.</p> <p>6. Не приема предложението то.</p>	<p><i>длъжни да изразят съгласието си да бъдат представлявани от тази компетентна структура. От компетентната структура не се изисква да доказва:</i></p> <p><i>а) действителна загуба или вреда за отделните потребители, засегнати от нарушението, както е предвидено в член 2, параграф 1; или</i></p> <p><i>б) умисъл или небрежност от страна на търговеца.“</i></p> <p>5. Предложението противоречи на разпоредбата на чл. 13, параграф 3 от Директива (ЕС) 2020/1828.</p> <p>6. Разпоредбата на чл. 5 въвежда коректно изискването на чл. 2, параграф 1 на Директива (ЕС) 2020/1828, а именно, че предмет на представителните иски за защита на колективните интереси са национални и трансгранични нарушения, които увреждат или могат да увредят колективните интереси на потребителите, включително и когато нарушението е било преустановено преди предявяване на</p>
--	--	---	--

				представителния иск или преди приключване на производството по представителния иск.
4	<p>Станислава Касикова</p> <p>/Получено чрез портала за обществени консултации с вх. № 92-00-1050 /06.10.2022 г. /</p>	<p>1. Изложено е мнение, че законопроектът не е изготвен на основата на сравнителен анализ на разпоредбите, които се отнасят за колективните искове в Гражданско-процесуалния кодекс и в Закона за защита на потребителите.</p> <p>2. Изразява опасения относно механизма за признаване на квалифицираните организации, които имат право да предявяват представителни искове за защита на колективните интереси на потребителите.</p> <p>3. Да се прецени доколко, адвокати могат да изпълняват ролята на квалифицирани организации за предявяване на представителни искове.</p>	<p>1. Не приема предложението.</p> <p>2. Не приема предложението.</p> <p>3. Не приема предложението.</p>	<p>1. С проектозакона се създава специален процесуален ред за защита на колективните интереси на потребителите, въвеждащи изискванията на Директива (ЕС) 2020/1828. Запазва се и възможността за предявяване на представителните искове по общия ред в ГПК.</p> <p>2. Критериите за признаване на квалифицираните организации, имащи право да предявяват представителни искове са предвидени в чл. 4 на Директива (ЕС) 2020/1828. Освен това, същите не се различават съществено от съществуващите в момента критерии за признаване на тези организации.</p> <p>3. Предложението противоречи на изискванията на Директива (ЕС) 2020/1828, съгласно която квалифицираните организации трябва да отговарят на определени критерии и на определени</p>

				условия.
5	<p>БНААП / получено в Министерство на икономиката и индустрията, вх. № 92-00- 1043/04.10.2022 г./</p>	<p>1. Предлага да се разшири материалния обхват на проекта на закон и по отношение на „други закони, имащи отношение към защитата на потребителите“.</p> <p>2. Предлага по отношение на санкциите да се приложи принципът, че санкцията следва да е съразмерна на икономическия интерес или икономическата изгода на търговеца от извършеното нарушение. Предлага при съществени нарушения с голям обществен ефект, каквито са нарушенията при прилагане на съдебните актове по отношение на представителните искове, санкцията да се калкулира като процент от годишния оборот.</p>	<p>1. Не приема предложението.</p> <p>2. Не приема предложението.</p>	<p>1. Разпоредбата на чл. 5 от проекта на закон въвежда изискванията на Директива (ЕС) 2020/1828. Материалния обхват на директивата е изрично посочен в Приложение 1 на същата. Предложението не се подкрепя в рамките на съгласувателната процедура.</p> <p>2. Предвидените санкции не са за нарушения на материални разпоредби на законодателството, а за неизпълнение на разпореждания, определения и решения на съда. Предвидените санкции в проекта на закон ще се налагат по реда на Закона за съдебната власт.</p>
6	<p>Асоциация на българските авиокомпани АВА/ получено в Министерство на икономиката и индустрията с вх. № 92-00- 1055/07.10.2022 г./</p>	<p>1. Разпоредбите на чл. 8 и глава Осма на проекта на закон не осигуряват в достатъчна степен необходимото равновесие между достъпа до правосъдие на потребителите и осигуряване на гаранции за търговците за избягване на злоупотреби от предявяване на искове.</p>	<p>1. Не приема предложението</p>	<p>1. Разпоредбите на глава осма въвеждат критериите за признаване на квалифицираните организации, предвидени в Директива (ЕС) 2020/1828. Тези критерии не се различават съществено от сега действащите критерии за предявяване на колективни искове от страна на квалифицираните организации /КЗП и сдружения на потребителите/. Разпоредбата на чл. 8 въвежда изискванията на директивата относно</p>

	<p>2. Предвидената в чл. 9 от проекта възможност за търговеца ответник да възрази пред съда, ако има основателни съмнения дали ищецът отговаря на условията за включване в списъка по чл. 26, ал.1 е недостатъчна и не дава гаранции на търговеца за яснота, прозрачност и предвидимост при проверката на съда за наличие на активна процесуална легитимация на ищеца.</p> <p>3. Възможността за възражение от търговеца е отслабена с въведеното с чл.10, ал.3 на проекта кумулативно изискване квалифицираната организация предявила иска да не отговаря едновременно и на изискванията на чл. 8 и да не е включена в списъка по чл. 26, ал.1 от проекта на закон.</p> <p>4. Слабост на проекта на закон е твърде дългия петгодишен срок, предвиден в чл.31 за задължителна преценка дали квалифицираните организации, включени в списъка по чл.26, ал.1, продължават да отговарят на изискванията на чл.27, ал.1. Предлага този срок да бъде намален.</p> <p>5. Проекта на закон не съдържа забрана за присъждане на наказателни обезщетения.</p>	<p>2. Не приема предложение то</p> <p>3. Не приема предложение то</p> <p>4. Не приема предложение то</p> <p>5. Не приема предложение то</p>	<p>финансиране на представителните искове за обезщетение, които имат за цел да гарантират независимост на организациите, водещи исковете.</p> <p>2. Съгласно чл. 9 от проекта, съдът има право да извърши проверка относно това дали ищецът отговаря на условията за включване в списъка по чл. 26, ал.1.</p> <p>3. Въведеното кумулативно изискване в чл. 10, ал. 3 от проекта на закон, с което се иска квалифицираната организация, предявила иска да отговаря едновременно на изискванията на чл. 8 и на чл. 26, ал.1 създава допълнителна сигурност и гаранция за търговците.</p> <p>4. Предвиденият 5 годишен срок за мониторинг на квалифицираните организации е в съответствие с чл. 5, пар. 3 от Директива (ЕС) 2020/1828.</p> <p>5. Българското право не познава и не прилага института на наказателни обезщетения. Не е необходима забрана, за</p>
--	--	---	---

		<p>6. Разпоредбата на чл. 14 и следващи не гарантират, че ще бъде изключена възможността за потребители, вече получили обезщетения на основание други разпоредби на националното или европейското право да предявяват и представителен иск. Преклудирана е единствено обратната възможност - лица предявили представителен иск за обезщетение, не могат да бъдат представлявани по други представителни иски за обезщетение на същото основание и срещу същия търговец.</p>	<p>6. Не приема предложението</p>	<p>нещо, което не е прието в българската правна система.</p> <p>6. Потребителите могат да се присъединяват към представителен иск за обезщетение, когато са нарушени техни права. За едно и също нарушение от един и същи търговец е предвидено, че може да се претендира само едно обезщетение. Когато обаче, са нарушени други права на потребителите, различни от тези за които потребителите са се присъединили към представителен иск за обезщетение, те могат да претендират за обезщетение също и на основание нарушение на други разпоредби на националното право, както е предвидено в разпоредбата на чл. 9, пар. 9 от Директива (ЕС) 2020/1828.</p>
--	--	--	-----------------------------------	--